

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-11912/2017-ERU

V Ostravě dne 23. listopadu 2017

Č. j. 11912-3/2017-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-11912/2017-ERU s obviněným z přestupku, podnikající fyzickou osobou [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, podnikající fyzická osoba [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 31. března 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Benátky nad Jizerou (okres Mladá Boleslav), v části obce [REDAKCE], u nemovitosti č. p. [REDAKCE], zemní práce za účelem výměny povrchu komunikace, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 50 000 Kč (slovy: padesát tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 35317.**

Odůvodnění

Dne 24. července 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození středotlakého plynovodní přípojky PE DN 32 (dále také „plynárenské zařízení“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán

dne 31. srpna 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 07796-10/2017-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole podal účastník řízení dne 13. září 2017 námitky, které byly dne 11. října 2017 nadřízenou osobou kontrolujících jako nedůvodné zamítnuty.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 07796/2017-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 16. listopadu 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že práce na stavbě „Oprava povrchu ulic [REDAKCE]“ prováděl účastník řízení na základě Smlouvy o dílo č. smlouvy [REDAKCE] ze dne 5. října 2016 uzavřené s obcí Benátky nad Jizerou, IČO: 002 37 442.

Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby spolu s vymezením podmínek pro provádění výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, nebylo požadováno, a tudíž správcem plynárenského zařízení nebylo vydáno.

Před vlastním zahájením výkopových prací nedošlo k přesnému vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu v místě předmětného plynárenského zařízení.

Dne 31. března 2017 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Benátky nad Jizerou (okres Mladá Boleslav), v části obce [REDAKCE], u nemovitosti č. p. [REDAKCE] při provádění zemních prací za účelem výměny povrchu komunikace k poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení.

Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 18. srpna 2017 sdělil kontrolnímu orgánu, že k poškození plynárenského zařízení došlo při výměně povrchu komunikace. Protože se jednalo pouze o výměnu povrchu, nebyla zpracována projektová dokumentace a poloha plynárenského zařízení nebyla vytyčena. K poškození došlo při odstraňování stávajícího silničního obrubníku krumpáčem. Plynárenské zařízení nebylo obnaženo ručně kopanou sondou. Účastník řízení dále uvedl, že plynárenské zařízení nebylo v místě poškození zasypáno pískem ani jinak ochráněno a dle názoru účastníka řízení nebylo uloženo v dostatečné hloubce.

V námitkách podaných proti kontrolnímu protokolu a doručených Úřadu dne 13. září 2017 účastník řízení mimo jiné uvedl, že ačkoliv v protokolu o kontrole je uvedeno, že výkon byl prováděn strojně, došlo k porušení přípojky při bourání žulových krajníků, které byly v betonové patce, krumpáčem. Při manipulaci s obrubníkem a jeho vyprošťování došlo k lehkému poškození PVC přípojky. Aby bylo zabráněno úniku plynu, byla přípojka přeříznuta, přeložena a zaškrncena a místo porušení bylo zatíženo lžící minibagru.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 72 m³ plynu do ovzduší za dobu 42 minut a k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi v délce trvání 3 hodin, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 4. dubna 2017 a z Protokolu o úniku plynu č. [REDAKCE] ze dne 6. dubna 2017.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly účastníkem řízení uhrazeny.

Dne 1. července 2017 nabytl účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Z podkladů obsažených ve správním spise bylo zjištěno, že účastník řízení neměl před zahájením prací k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení o existenci plynárenského zařízení a plynárenské zařízení nebylo ani vytyčeno. Účastník řízení podniká mimo jiné v oblasti výstavby bytových a nebytových budov. Při výkonu své činnosti se tak účastník řízení musí často obligatorně zabývat existencí síťových zařízení a nemůže se spokojit s tím, že od objednatele stavby neobdrží souhlas provozovatele distribuční soustavy či protokol o vytyčení plynárenského zařízení. V dané situaci by měl podniknout aktivní kroky k přesnému určení polohy plynárenského zařízení, ať už prostřednictvím objednatele nebo svépomocí, jinak na sebe jakožto osoba provádějící tyto práce přijímá riziko z případného porušení energetického zařízení. Ochranné pásmo plynárenského zařízení se v území nachází ex lege, tím pádem jeho faktickou existenci, která se odvíjí od objektivní existence energetického zařízení, s nímž je toto ochranné pásmo spojeno, nelze popřít. Pokud by tak byl účastník řízení řádně obeznámen s vytyčením poškozeného plynovodu, což bylo jeho povinností, musel by o ochranném pásmu a jeho poloze vědět. Subjektivní nevědomost o existenci ochranného pásma v tomto případě nezbavuje pachatele odpovědnosti za přestupek. Správní orgán současně podotýká, že účastník řízení si měl být vědom, že práce provádí v zastavěné oblasti, kde je vysoká pravděpodobnost, že dojde zemními pracemi k dotčení některé z inženýrských sítí.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka

řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ve smyslu ust. § 23 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky s odkazem na ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů pokutu, až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Účastník řízení svým jednáním poškodil středotlakou plynovodní přípojku, tedy z hlediska energetického, zařízení menšího významu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku malého množství plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu pouze jednomu zákazníkovi, což hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost. Správní orgán si je přitom vědom, že délku trvání úniku nemohl účastník řízení žádným způsobem ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu.

Účastník řízení před zahájením zemních prací nepožádal správce plynárenského zařízení o souhlas se zemními pracemi a nenechal provést vytyčení plynárenského zařízení v terénu, což hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnost.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu nákladů spojených s opravou plynárenského zařízení.

Jakožto polehčující okolnosti pak správní orgán zohlednil to, že zemní práce byly prováděny ručně a že poškozené plynárenské zařízení nebylo dle vyjádření účastníka řízení uloženo ve správné hloubce, opatřeno obsypem ani označeno fólií, jak vyžadují technické normy.

Účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a lze tedy konstatovat, že porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Správní orgán k výši uložené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
vedoucí oddělení správních řízení Ostrava